

ניסיון מוצלח להחיות את הקסם

מאת ישראל המאירי

הכלה וצייד הפרפרים
מחזה מאת נסים אלוני
בימוי איתן קלמנוביץ
שחקנים רועי בירן וגיל לוי
תיאטרון המילה
משכן המילה, הרדוף

המחזה הקצר "הכלה וצייד הפרפרים" הוא פנינה נדירה ואירוע יוצא דופן, לא רק בתולדותיו של התיאטרון העברי-ישראלי אלא אף בקריירה של אלוני עצמו. מחזה זה הוא אתגר מורכב במיוחד לשני שחקנים, לבמאי ולמעצבים. מאז הבכורה המפורסמת לפני למעלה מ-40 שנה נעשו מספר ניסיונות, כושלים פחות או יותר, להחיות את הקסם.

לכן, הישגו של התיאטרון הקטן בהרדוף מפתיע ומשמח במיוחד. כל השותפים להצגה עושים מלאכה רגישה, מדויקת, מקצועית, וגם מלאת דמיון והומור. שני השחקנים מגישים ביצועים מפתיעים: גיל לוי היא כלה רבת חן, פרפר לבן יפה שיודע גם לעופף וגם לכאוב, ואף לתקוף. רועי בירן מפגין גמישות פיזית וקולית ועיתוי קומי מדויק, והוא יוצר דמות משעשעת ומגוונת. הבמאי, איתן קלמנוביץ, מוביל את השניים בקצב נכון, בכוריאוגרפיה מתוזמנת היטב של מילים, שתיקות, מחוות. התפאורה רבת הקסם של אבנר המאירי, בצירוף התאורה והמוזיקה, מעניקות לדמויות ולהתרחשות את האווירה הנכונה, ולקהל חוויה של תיאטרון אמיתי, מצחיק וכואב ומרגש.

ד"ר ישראל המאירי, סופר ואיש תיאטרון, עוסק בהוראת דרמה וכתובה דרמתית בחוג לספרות עברית והשוואתית באוניברסיטת חיפה ובמכללה האקדמית אורנים.

גיל לוי ורועי בירן. צילום מתוך האתר של תיאטרון המילה

"הכלה וצייד הפרפרים", שנכתב בוים על ידי נסים אלוני ב-1967, הוא אחד המחזות הייחודיים והמרתקים שנוצרו בתיאטרון העברי. נסים אלוני (1926-1998), מחשובי המחזאים בתיאטרון הישראלי, אינו זוכה לביצועים חוזרים רבים, אולי בגלל המורכבות של מחזותיו ושפתם הפיוטית. הבחירה של תיאטרון "המילה" מהרדוף להעלות את אחד ממחזותיו החשובים היא חריגה מרעננת בנוף התיאטרון הישראלי.

לכאורה, מחזהו של אלוני הוא מעין קומדיה של מצבים, או מצבי רוח, על רקע ישראלי. העלילה מתרחשת בגן ציבורי, פינה מרוחקת בגן עירוני רחב ידיים, וגיבוריה הם כלה ששמה מי, שנמלטה מחופתה כיוון שחתנה איחר להגיע, וג' צייד הפרפרים. ג' הוא בעצם פקיד ביטוח אפור, המגיע פעם בשבוע בין ארבע לשש לאותו ספסל שבפינת הגן כדי לנוח ולאכול את הכריך שהכינה אשתו (פרפרים הוא מעולם לא הצליח לצוד). כעת הכלה הצעירה והיפה מופיעה, מפריעה לו ומבלבלת אותו,

אבל גם היא עצמה נבוכה ומבולבלת. מצד אחד היא מסרבת לחתונה הבורגנית, ומצד שני רוגזת על חתנה שלא הגיע, וכאשר הוא מגיע, מנהלת עמו (ובעצם, רק עם קולו; החתן אינו נראה לאורך כל המחזה) דיאלוג חריף ועוקצני, שבסופו ברור שחתונה כבר לא תהיה.

לשונו השנונה והקצבית של אלוני מפיקה מן המצבים הללו הומור אבסורדי מריר וגם קסם רב. אבל מעבר לשנינות ולקסם רוקם אלוני סיפור עומק של אהבה גדולה, טראגית, בלתי אפשרית; של חיים מוחמצים, של חלומות כפרפרים שקופי כנפיים, שלא ניתן לצודם.